

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра статистики
Факультет економічний

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан економічного факультету

_____ проф. Панчишин С.М.
" ____ " _____ 2006 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Предмет **Статистика і облік у сільському господарстві**
Спеціальність **Економічні спеціальності**
Факультет **Економічний**

Виписка з навчального плану

№ семестру	К-сть годин	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Залік	Іспит	СР
9	42	28	14				+	

Затверджено
на засіданні кафедри статистики
Протокол № 1 від "1" вересня 2006 р.
Завідувач кафедри
_____ проф. Матковський С.О.

Львів - 2006

Анотація

У сучасному суспільстві статистика стала одним з важливих інструментів управління національною економікою. Вона збирає інформацію, яка характеризує економічний розвиток країни, культури та життєвого рівня населення. З допомогою статистичної методології отримана інформація узагальнюється, аналізується і в кінцевому результаті дає можливість побачити струнку систему взаємозв'язків в економічному комплексі.

Курс "статистика сільського господарства" характеризує земельні фонди, посівні площі, агротехніку, рівень урожайності і валових зборів, стан і розвиток тваринництва, основні засоби, собівартість продукції, продаж продукції рослинництва і тваринництва.

Зміст дисципліни враховує зміни, які відбулися в економіці України, згідно переходу на міжнародні стандарти.

Метою курсу є ознайомлення студентів зі статистичними методами при роботі з економічною інформацією. Важливим завданням є вивчення собівартості сільськогосподарської продукції, продуктивності праці, валової продукції сільського господарства в порівняннях і поточних цінах.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- використовувати сучасну систему показників статистики сільського господарства;
- застосовувати методи статистичного аналізу для дослідження стану сільського господарства;
- проводити спеціально організовані статистичні спостереження;
- використовувати стандартні статистичні програми для обробки даних на ПЕОМ.

Тематичний план

Тема 1. Об'єкт, предмет, методи, завдання та організація статистики сільського господарства.

Тема 2. Статистика землекористування та земельних угідь.

Тема 3. Статистика культур посівних площ сільськогосподарських культур.

Тема 4. Статистика виробництва продукції рослинництва.

Тема 5. Статистика багаторічних насаджень і агротехніки.

Тема 6. Статистика чисельності і складу поголів'я худоби.

Тема 7. Статистика виробництва продукції тваринництва.

Тема 8. Статистика продукції сільського господарства.

Тема 9. Статистика основних засобів, сільського господарства.

Тема 10. Статистика праці в сільському господарстві.

Тема 11. Статистика виробничих затрат і собівартості продукції у сільському господарстві.

Тема 12. Статистика реалізації продукції сільськогосподарськими товаровиробниками.

Тема 13. Особливості вибіркового статистичного спостереження сільськогосподарського виробництва.

Зміст програми за темами

Тема 1. Об'єкт, предмет, методи, завдання та організація статистики сільського господарства (2год.)

Предмет статистики сільського господарства. Вплив особливостей сільськогосподарського виробництва на характер і прийоми обрахування статистичних та економічних показників. Завдання статистики сільського господарства. Організація сільськогосподарської статистики в Україні.

Тема 2. Статистика землекористування та земельних угідь (2год.)

Завдання і зміст земельної статистики в Україні. Класифікація земельних угідь. Організація обліку земельного фонду і земельних угідь. Облік меліорованих земель. Значення статистики земельних угідь у контролі за правильним використанням землі.

Самостійна робота - 2 год.

Тема 3. Статистика посівних площ сільськогосподарських культур. (4 год.)

Завдання статистики рослинництва. Статистика посівних площ: оперативний і заключний облік; облік сортових посівів. Особливості обліку посівних площ під окремими сільськогосподарськими культурами. Методи аналізу даних про посівні площі.

Самостійна робота - 2 год.

Тема 4. статистика виробництва продукції рослинництва. (4 год.)

Статистика валютного збору і врожайності сільськогосподарських культур. Основні види показників врожаю і врожайності. Економіко – статистичний аналіз валового збору і врожайності.

Самостійна робота -2 год.

Тема 5. Статистика багаторічних насаджень і агротехніки. (2 год.)

Статистичне вивчення багаторічних насаджень. Статистика агротехнічних заходів.

Самостійна робота -2 год.

Тема 6. Статистика чисельності і складу поголів'я худоби. (4 год.)

Завдання статистики тваринництва. Статистика чисельності і складу поголів'я худоби: класифікація худоби, перерахування худоби в умовне поголів'я, визначення середнього поголів'я, організація обліку поголів'я худоби, показники динаміки чисельності худоби, організація перепису худоби. Статистика відтворення стада: оборот стада, показники парування маточного поголів'я, розплоду маточного поголів'я, вибракування худоби.

Самостійна робота - 2 год.

Тема 7. Статистика виробництва продукції тваринництва. (2 год.)

Статистика продуктивності худоби і виробництва продукції тваринництва. Статистика кормів. Аналіз даних про стан тваринництва.

Самостійна робота -4 год.

Тема 8. Статистика продукції сільського господарства (2 год.)

Склад продукції сільського господарства. Валова продукція. Матеріальні витрати. Валова додана вартість.

Самостійна робота -2 год.

Тема 9. Статистика основних засобів сільського господарства (2 год.)

Поняття про основні засоби сільського господарства і завдання статистики основних засобів. Склад основних засобів. Оцінка основних засобів. Аналіз даних про основні засоби. Завдання статистики механізації та електрифікації сільського господарства. Показники чисельності машинно-тракторного парку. Облік витрат пального і мастильних матеріалів. Облік тракторів, комбайнів і сільськогосподарських машин.

Самостійна робота -2 год.

Тема 10. Статистика праці в сільському господарстві (2 год.)

Статистика чисельності працівників в сільському господарстві. Оплата праці в сільському господарстві. Показники продуктивності праці. Аналіз даних про продуктивність праці в сільському господарстві.

Самостійна робота - 2 год.

Тема 11. Статистика виробничих затрат і собівартості продукції у сільському господарстві (2 год.)

Поняття про собівартість продукції сільського господарства і завдання статистики собівартості. Структура собівартості продукції. Аналіз собівартості продукції сільського господарства. Індeksi динаміки собівартості продукції.

Самостійна робота -2 год.

Тема 12. Статистика реалізації продукції сільськогосподарськими товаровиробниками. (2 год.)

Предмет, завдання та організація статистики продажу продукції. Відмінності статистики реалізації у сільськогосподарських підприємств і господарств населення. Закупівельні ціни. Розрахунок індексів закупівельних цін.

Самостійна робота -2 год.

Тема 13. Особливості вибіркового статистичного спостереження сільськогосподарського виробництва. (6 год.)

Суть статистичного спостереження. Мета, об'єкти статистичного спостереження. Способи відбору одиниць для вибіркового спостереження. Організація вибіркового обстеження. Переваги і недоліки вибіркового обстеження.

Плани практичних (семінарських) занять

Заняття 1. Статистика землекористування і земельних угідь.

1. Особливості сільськогосподарського виробництва та їх вплив на характер і прийоми обрахування статистичних та економічних показників.
2. Завдання статистики сільського господарства.
3. Організація сільськогосподарської статистики в Україні.
4. організація обліку земельного фонду і земельних угідь.

Заняття 2. Статистика посівних площ сільськогосподарських культур.

1. Статистика посівних площ: оперативний і заключний облік; облік сортових посівів.
2. Особливості обліку посівних площ під окремими культурами.

Заняття 3. Статистика виробництва продукції рослинництва.

1. Статистика агротехнічних заходів.
2. Статистика валового збору і врожайності. Аналіз даних про валовий збір і врожайність.
3. Виконання практичних задач.

Заняття 4. Статистика чисельності і складу поголів'я худоби.

1. Основні завдання статистики тваринництва та методи проведення розрахунків.
2. Статистика поголів'я худоби та птиці.
3. Виконання практичних завдань.

Заняття 5. Статистика виробництва продукції тваринництва.

1. Статистика продуктивності худоби і виробництва продукції тваринництва.
2. Аналіз даних про стан тваринництва.
3. Виконання практичних розрахунків.

Заняття 6. Статистика продукції сільського господарства.

1. Склад продукції сільського господарства.
2. Валова продукція, проміжне споживання і валова додана вартість.
3. Виконання задач.

Заняття 7. Статистика основних засобів сільського господарства.

1. Склад основних засобів сільського господарства.
2. Оцінка основних засобів.
3. Аналіз даних про основні засоби.

Заняття 8. Статистика праці в сільському господарстві.

1. Чисельність працівників та оплата праці.
2. Аналіз даних про продуктивність праці в сільському господарстві.
3. Виконання практичних задач.

Заняття 9. Статистика виробничих затрат і собівартості продукції у сільському господарстві.

1. Структура собівартості продукції.
2. Аналіз собівартості продукції сільського господарства.
3. Розрахунок індексів динаміки собівартості продукції.

Заняття 10. Статистика реалізації сільськогосподарської продукції.

1. Предмет і завдання статистики реалізації сільськогосподарської продукції.
2. Організація статистики реалізації сільськогосподарської продукції.
3. Виконання практичних задач.

Завдання для самостійної роботи

Тема 2. Статистика рослинництва (4 год.)

1. Особливості обліку посівних площ у господарствах населення та сільськогосподарських підприємствах.
2. Облік внесення мінеральних та органічних добрив під урожай звітного року.

Джерела:

1. [10] с. 5-15
2. [10] с. 19-26

Контрольні питання:

1. Правила заповнення форми №4-сг “Заключний звіт про підсумки сівби під урожай звітного року”.
2. Перерахунок фізичної ваги добрив у поживну речовину.

Тема 4. Статистика тваринництва (4 год.)

1. Облік поголів'я худоби і птиці в господарствах населення.
2. Особливості обліку виробництва продукції тваринництва в господарствах населення і сільськогосподарських підприємствах.

Джерела:

1. [12] с. 12-13
2. [11] с. 2-6
3. [13] с. 9-10

Контрольні питання:

1. Організація перепису худоби у господарствах населення.
2. Аналіз показників виробництва продукції тваринництва та продуктивності худоби.

Тема 5. Статистика продукції сільського господарства (3 год.)

1. Розрахунок продукції рослинництва і тваринництва.
2. Особливості розрахунку матеріальних витрат у сільськогосподарських підприємствах і господарствах населення.

Джерела:

1. [13] с. 3-10
2. [15] с. 2-5
3. [16] с. 3-6

Контрольні питання:

1. Склад продукції рослинництва і тваринництва.
2. Методика розрахунку валового випуску, проміжного споживання і валової доданої вартості.

Тема 7. Статистика праці в сільському господарстві (2 год.)

1. Облік чисельності працівників зайнятих у сільському господарстві.
2. Аналіз даних продуктивності праці у сільському господарстві.

Джерела:

1. [6]
2. [17] с. 1-5

Контрольні питання:

1. Розрахунок середньорічної чисельності працівників.
2. Рівень продуктивності праці у рослинництві і тваринництві.

Тема 10. Особливості статистичних спостережень сільськогосподарського виробництва (4 год.)

1. Організація вибіркового спостереження виробництва сільськогосподарської продукції в господарствах населення.
2. Розповсюдження вибірових даних домогосподарств на генеральну сукупність.

Джерела:

1. [14] с. 4-17 частина I, с. 3-16 частина II
2. [16] с. 6-7

Контрольні питання:

1. Етапи формування вибіркової сукупності.
2. Визначення вибіркової сукупності для трьох рівнів.
3. Три методи розповсюдження вибірових даних на генеральну сукупність.

Перелік рекомендованої літератури

1. Вказівки щодо розрахунків продуктивності праці. К.: Держкомстат України.2000. –5с.
2. Е.В.Чекотовський. Основи статистики сільського господарства. Навч. посібник, 2001-432с.
3. Елисеєва И.И., Юзбашев М.М. Общая теория статистики: Учебник /Под ред. И.И.Елисеевой. М.: Финансы и статистика, 1995.-368 с.
4. Єріна А.М., Пальян З.О. Теорія статистики: Практикум. -К.: Товариство "Знання", КОО,1997. -325 с.
5. І.Т. Мармоза. Практикум із сільськогосподарської статистики, навч. посібник, 2005 – 449с.
6. Інструкції щодо заповнення форм державних статистичних спостережень №№ 4-сг, 29-сг Держкомстат України Київ, 2005 – 25с.
7. Інструкція з ведення погосподарського обліку в сільських (селищних) радах. К.: Держкомстат України.2005. –36с.
8. Інструкція щодо заповнення форм державних статистичних спостережень № 24-сг “Звіт про стан тваринництва” 24 – річна Держкомстат України, Київ, 2005 – 19с.
9. Інструментарій з розрахунку валового випуску, проміжного споживання і валової доданої вартості. К.: Держкомстат України.2000. –10с.
10. Керівництво для фахівця інтерв'ювання проведення вибіркового обстеження сільськогосподарської діяльності населення в сільській місцевості, Держкомстат України, 2004, 32с.
11. Лапішко М.Л. Основи фінансового статистичного аналізу економічних процесів.- Львів: Світ, 1995.
12. Липпе Петер. Экономическая статистика. - Штутгарт: Из-во ФСУ, 1995.-629 с.
13. матеріали з організації проведення вибіркового обстеження сільськогосподарської діяльності домогосподарств у 2004 р., Держкомстат України, 2004, 40с.
14. Методика проведення поточних і річних розрахунків виробництва продукції тваринництва в усіх категоріях господарств, Держкомстат України, 2005, 60с.
15. Методика проведення поточних та річних розрахунків виробництва продукції рослинництва в усіх категоріях господарств, Держкомстат України, 2005, 37с.
16. Методичні вказівки з проведення статистичного спостереження за сільськогосподарською діяльністю населення. К.: Держкомстат України.2000. Частина I –17 с., частина II - 16с.
17. Методичні положення щодо розрахунку валової продукції сільського господарства у порівнянних цінах. К.: Держкомстат України.1997. –14с.
18. Методологічні, інструктивні та допоміжні матеріали з проведення статистичного спостереження за сільськогосподарською діяльністю населення. Держкомстат України., 2005, 145с.
19. Национальное счетоводство: Учебник /Под ред. Г.Д. Кулагиной. - М.: Финансы и статистика, 1996.-20л.
20. Про удосконалення обліку виробництва продукції рослинництва, Наказ Держкомстату України, 2003, 4с.
21. Про удосконалення системи статистичного обліку в сільському господарстві України. К.: Наказ Держкомстату України, Мінагрополітики України, Держкомзему України.2000. –15с.
22. Статистика сільського господарства /Под ред. У.-П. Райха, Р.Янко. Федеральное стат.управление Германии.,1996. –207с.
23. Статистика. Підручник, С.С. Герасименко та інші – К., КНЕУ, 1998 – 468с.
24. Статистика: Підручник /Під ред. А.В. Головача. - К.: Вища школа,1993.-623с.

25. Теория статистики: Учебник /Под ред. проф. Р.А. Шмойловой. - М.: Финансы и статистика, 1996.-464с.
26. Экономическая статистика: Учебник /Под ред. Ю.Н. Иванова. -М.: ИНФРА-М, 1998.-480с.